

Årsberetning for 2022

Kommunedirektøren årsberetning er første del av *Årsmeldinger for 2022*, som sammen med årsregnskapet beskriver virksomheten gjennom det siste året. Årsberetningen inngår i kommunens løpende plan- og styringshjul.

Kommunedirektøren skal hvert år utarbeide årsberetning. Årsberetningen bygger på regnskapet for 2022, som ble avlagt 22.02.2023. Revisjonens etterfølgende gjennomgang og kontroll kan gi endringer i dette tallgrunnlaget. Årsberetningen har fokus på formalkrav og anbefalinger i lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk om hvilke redegjørelser og opplysninger årsberetningen bør inneholde.

I 2022 skjedde to internasjonale og nasjonale forhold som påvirket også Kvæfjord kommunes drift særskilt:

I februar 2022 invaderte Russland nabolandet Ukraina. Som en følge av dette flyktet mange fra Ukraina. I Kvæfjord førte dette til reetablering av flyktningmottak i tidligere lokaler på Trastad. Mottaket driftes av Kvæfjord Eiendom AS, men denne driften fordrer i tillegg tjenester fra kommunen. I tillegg takket kommunen ja til anmodning om bosetting av flyktninger. Dette skjedde raskt og fordret stor arbeidsinnsats og fleksibilitet hos våre ansatte. For å løse det ansvaret og de oppgavene bosettingen og mottaksdriften medførte måtte vi ta beslutninger med store økonomiske konsekvenser på usikkert grunnlag. Videre har endringen i sikkerhetssituasjonen medført økt internt fokus, og med det bruk av arbeidstid, på beredskap.

12. februar 2022 fjernet myndighetene nesten alle smittevernregler mot korona. Landet «åpnet opp» og folk kunne leve som normalt igjen. Råd om avstand og krav om munnbind ble fjernet. Det samme ble krav om koronatesting og isolasjon ved smitte. Virusets fortsatte å smitte, men var ikke like farlig lengre. Mange ble derfor smittet av korona i 2022. Og etter to år med smitteverntiltak ble mange i 2022 også smittet av influensa og annet. Våre ansatte og innbyggerne vi yter kommunale tjenester til ble også smittet. Dette medførte markant økning av sykefraværet og med det også merbelastninger for de ansatte som til enhver tid var friske og på jobb.

Årsberetningen for 2022 er avlagt etter samme mal som tidligere år, tilpasset til kommuneloven § 14-7 som angir hva årsberetningen skal redegjøre for.

For mer utfyllende virksomhetsbeskrivelser vises det til de øvrige årsmeldinger, som sammen med årsberetningen framlegges for kommunestyret samtidig med regnskapssaken i juni.

PLANLEGGING OG BEREDSKAP

Kvæfjord er i god rute med kommunal planlegging, etter styrkingen og forbedringen som startet i 2020.

Kommunens planarbeid i 2021 og 2022 var bygget på kommunestyrets vedtak 08.10.2020 i K-sak 50/20 av både kommunal planstrategi 2020-2023, jf plan- og bygningsloven §10-1, og samtidig planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, jf plan- og bygningsloven § 11-13.

Planstrategien bygger på kunnskapsgrunnlag om Kvæfjord kommune, fremmet for formannskapet 30. mars 2020. Kunnskapsgrunnlaget oppdateres ved behov eller hvert fjerde år. Kunnskapsgrunnlaget legges også til grunn for kommunens øvrige planarbeid.

Kommuneplanens samfunnsdel er et overordnet og langsiktig styringsdokument. Denne ble vedtatt av kommunestyret 29. juni 2021. Planen beskriver utfordringer og muligheter for Kvæfjord, og inneholde langsiktige mål og strategier. Samfunnsdelen skal være førende for alt arbeid vi gjør i kommunen, og for andre planer som skal utarbeides. Kommuneplanen skal realiseres innenfor de ressurser, virkemidler og økonomiske rammer kommunen har til rådighet. Prioriterte satsingsområder skal følges opp i kommunens økonomiplan, slik at denne skal utgjøre samfunnsdelens handlingsdel. Budsjett, kommunedelplaner og øvrige temaplaner skal også fungere utdypende for samfunnsdelen.

Kommunen har fortsatt gitt prioritet til arbeidet med kommunens økonomiplan. Økonomiplan 2023-2026 som ble vedtatt i desember 2022, utgjorde for andre år på rad også samfunnsdelens handlingsplan, jf kommuneloven §44. Målsettingen med dette er å styrke koblingen mellom samfunnsplanlegging og økonomiplanlegging. Dette kan både bedre realismen i planene, og forenkle og effektivisere planarbeidet. Et felles dokument må bygge på samtidighet i prosessene som ligger til grunn for prioriteringene, en gjennomtenkt og oppdatert målstruktur og en realistisk beskrivelse av økonomiske forutsetninger og framtidig handlingsrom. Kvæfjord har tradisjon for politisk styring via økonomiplanen. Vi er imidlertid realistiske nok til å påregne at det vil ta enda flere år før vi har funnet fullgod rutine for og form på dette. I 2022 er det besluttet å ta i bruk verktøyet Framsikt til dette arbeidet, med oppstart i 2023.

I tråd med vedtatt planstrategi ble følgende planer utarbeidet og vedtatt av kommunestyret i 2022:

- Boligplan for Kvæfjord 2022-2025, vedtatt 24. mars 2022
- Kommunedelplan for helse- og omsorg 2022-2030, vedtatt 16. juni 2022
- Handlingsplan for «leve hele livet», vedtatt 16. juni 2022
- Kommunedelplan for oppvekst 2023-2026, vedtatt 15. desember 2022
- Trafikksikkerhetsplan 2023-2026, vedtatt 15. desember 2022

I tråd med planstrategien ble arbeidet med disse planene startet opp i 2022:

- Plan for friluftslivets ferdselsårer
- Kulturmiljøplan
- Kommuneplanens arealdel og kystsoneplan samt områderegulering Borkenes (startet rundt årsskiftet 2022/2023)

I 2022 har kommunedirektøren, strategisk ledergruppe og kriseledelsen hatt forhøyet fokus på sikkerhet og beredskap, herunder risiko for cyber-angrep. Beredskap er et lederansvar. Kommunen har i tillegg en 20 % stillingsressurs som beredskapsmedarbeider i kommunedirektørens stab. Våren 2022 gjennomførte vi beredskapsøvelse i samarbeid med Harstad sykehus, hvor vår beredskapsmedarbeider sammen med helse- og omsorgssjefen fasiliterte vår del av øvelsen. I 2022 har vi startet arbeidet med rullering av kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS).

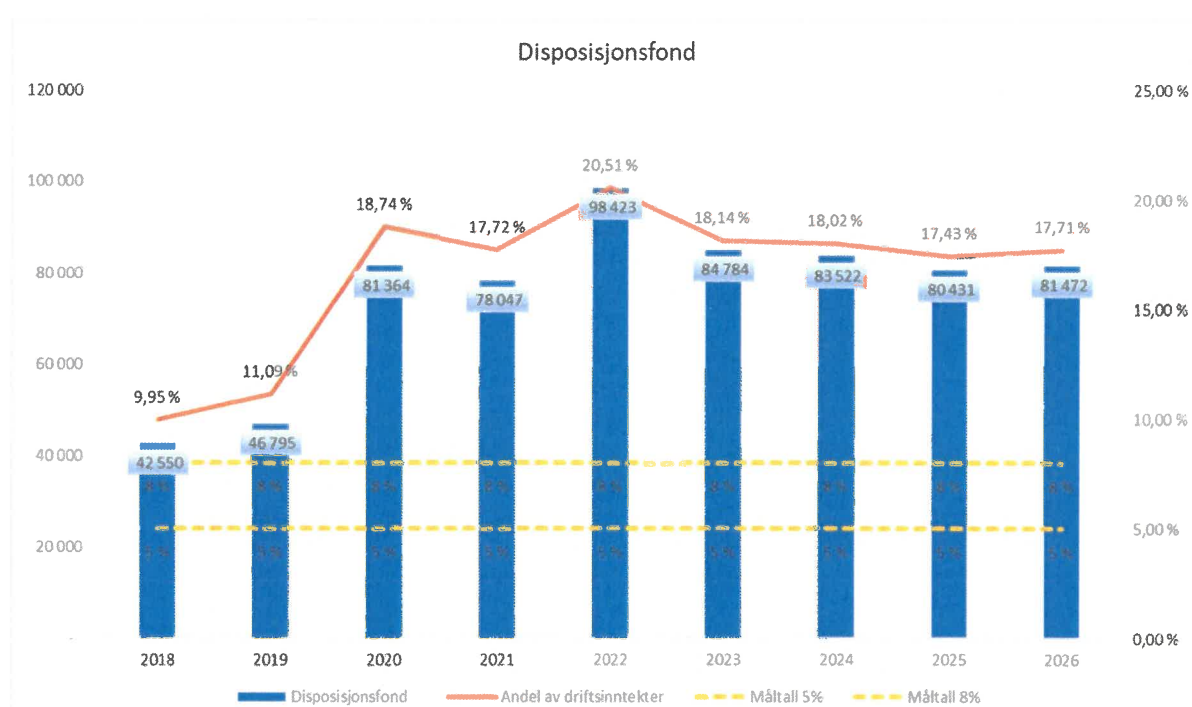
REGNSKAPSAVVIK

Etter kommuneloven § 14-7 skal årsberetningen redegjøre for:

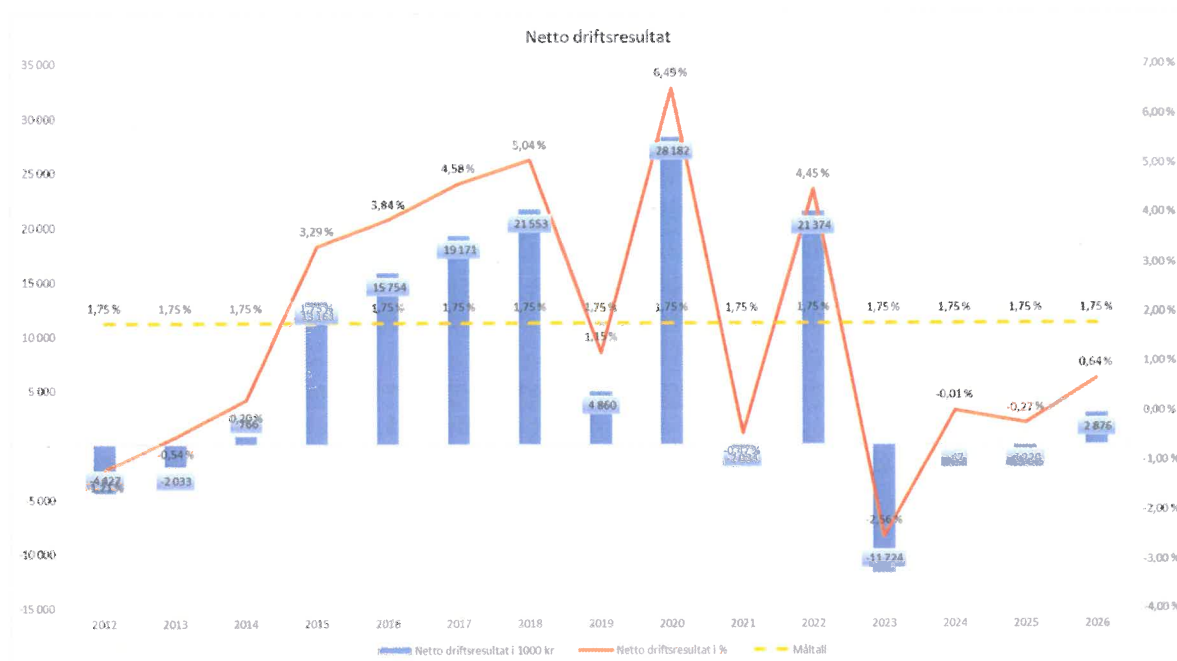
- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid

- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne

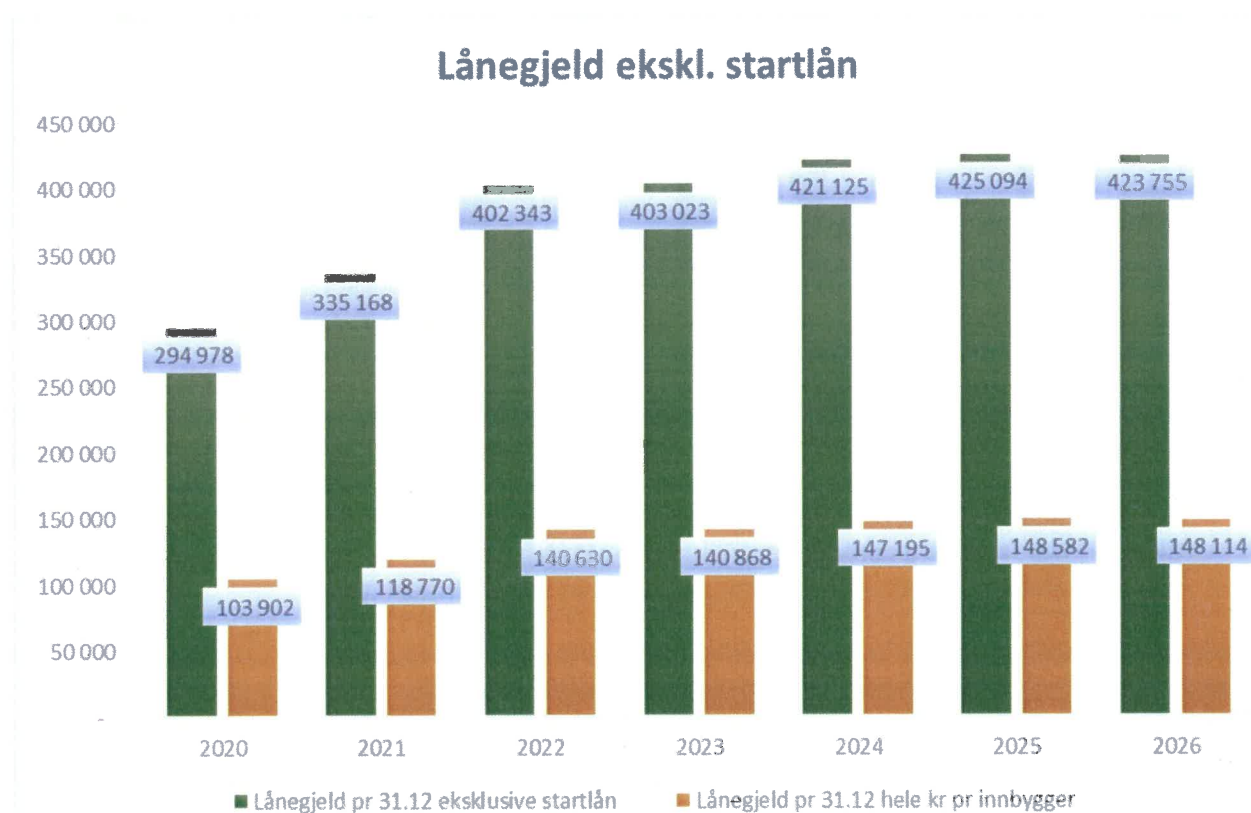
Kvæfjord kommune avla den 22.02.23 regnskap for 2022 med et overskudd på 23,3 millioner kroner. Dette ble korrigert etter at revisjonen hadde gjennomgått regnskapet til overskudd på 20,4 millioner kroner. Overskuddet ble i tråd med kommuneloven § 4-3 avsatt til disposisjonsfond. Kommunens disposisjonsfond utgjør 98,4 millioner kroner pr 31.12.2022, eller 20,46 % målt mot brutto driftsinntekter. I tillegg til disposisjonsfond har kommunen bundne fond på 9,2 millioner kroner. Kommunedirektøren er veldig fornøyd med at hele organisasjonen har hatt fokus på å holde driftsutgiftene under kontroll og i samsvar med planlagt utgiftsnivå. Resultatet bidrar til at vi kan fortsette planlegging og gjennomføring av forutsigbar fremtidig drift av tjenestetilbudene og gjennomføring av investeringstiltak, i tråd med allerede vedtatt budsjett- og økonomiplan.

Regnskapet viser et netto driftsresultat på 21,4 millioner kroner, noe som tilsvarer 4,45 % av brutto driftsinntekter. Til sammenligning har Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) anbefalt en nedre grense for netto driftsresultat sett over flere år med 1,75 % av driftsinntektene, dersom en kommune skal sitte igjen med tilstrekkelige midler til avsetninger og investeringer. Kvæfjord kommunestyre har vedtatt en handlingsregel som sier at kommunen minimum skal ha et netto driftsresultat på 1,75 % av brutto driftsinntekter.

Investeringene er dekket inn i henhold til budsjettvedtak. Også i 2022 var Borkenes skole vårt største investeringsprosjekt. I tillegg er det gjort investeringer på infrastruktur i det kommunale boligfeltet Berg-Engen og vannledning på Bergsveien-Bygdeveien. Lånegjelden er høy, 439 millioner kroner. Lånegjeld pr innbygger utgjør 140 630 kroner. Under vises en oversikt over lånegjeld, men uten startlånmidler, som er Husbankmidler som lånes ut videre til kommunens innbyggere.

Regnskapet er oversendt KomRev NORD IKS for revidering. Revisjonen skal avgi revisjonsberetning innen 15. april. Det tas forbehold om at dette kan bety endring i regnskapstall. Regnskapet skal behandles i kommunestyret i juni 2023.

Det er to hovedårsaker til det gode resultatet i 2022-regnskapet:

- Tilskudd fra Havbruksfondet 14,5 millioner kroner. Dette var 11 millioner kroner mer enn vi hadde budsjettert med å få.
- Inntektsvekst på skatteinntekter, rammetilskudd og inntektsutjevning. Dette skyldes god skatteinngang for kommunen, men også på landsbasis. Vi fikk 7 millioner kroner mer enn budsjettert.

2022 var et år som var sterkt preget av krigen i Ukraina. Kvæfjord Eiendom AS opprettet flyktningmottak, og kommunen leverte tjenester til ukrainere som kom til mottaket. Likevel klarer vi å levere gode regnskapsresultat. Enkelte tjenestoområder har merforbruk, men driften preges av stram, nøktern og lojal budsjettoppfølging.

Kommunedirektøren oppfatter at det gode driftsresultatet er en konsekvens av godt og tillitvekkende samarbeid på alle nivåer i kommunen; både i forhold til folkevalgte, tillitsvalgte, ansatte og ledergruppen. Dette er viktige bidrag til at vi nå har kunnet gjennomføre og planlegge tunge investeringer til det beste for innbyggerne i kommunen; som helsehus, nytt skolebygg, brannstasjon, trinnvis tilrettelegging for boligbygging og opprusting av de kommunale avløpsanleggene.

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner

55-6 Økonomisk oversikt etter art - drift

	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	154 001 500,00	150 551 000,00	152 116 000,00	149 161 011,00
2 Inntekts- og formuesskatt	78 719 546,00	71 758 000,00	68 500 000,00	73 553 675,00
3 Eiendomsskatt	6 701 175,25	6 685 000,00	6 685 000,00	7 087 574,17
4 Andre skatteinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	143 752 241,47	132 863 000,00	124 151 000,00	125 317 526,84
6 Overføringer og tilskudd fra andre	57 217 026,83	41 117 000,00	36 534 000,00	49 990 064,95
7 Brukerbetalinger	14 334 642,91	12 587 000,00	12 675 000,00	12 811 418,41
8 Salgs- og leieinntekter	25 253 954,98	25 494 500,00	26 286 000,00	22 593 967,91
9 Sum driftsinntekter	479 980 067,44	441 055 500,00	426 947 000,00	440 515 238,28
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	275 874 599,07	266 193 000,00	260 536 000,00	266 163 271,55
11 Sosiale utgifter	48 976 216,28	51 581 000,00	51 863 000,00	47 038 010,50
12 Kjøp av varer og tjenester	93 395 667,63	92 597 000,00	89 086 000,00	87 866 211,52
13 Overføringer og tilskudd til andre	27 878 118,83	26 318 000,00	17 158 000,00	34 075 958,38
14 Avskrivninger	12 708 312,06	12 699 000,00	12 699 000,00	9 508 788,00
15 Sum driftsutgifter	458 832 913,87	449 388 000,00	431 342 000,00	444 652 239,95
16 Brutto driftsresultat	21 147 173,57	-8 332 500,00	-4 395 000,00	-4 137 001,67
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	2 991 030,62	1 850 000,00	1 850 000,00	1 799 793,93
18 Utbytter	2 706 703,00	2 707 000,00	2 200 000,00	2 935 665,00
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
20 Renteutgifter	8 522 571,26	6 478 000,00	5 862 000,00	3 881 020,84
21 Avdrag på lån	9 656 856,00	9 617 000,00	9 010 000,00	8 310 423,00
22 Netto finansutgifter	-12 481 693,64	-11 538 000,00	-10 822 000,00	-7 455 984,91
23 Motpost avskrivninger	12 708 312,06	12 699 000,00	12 699 000,00	9 508 788,00
24 Netto driftsresultat	21 373 791,99	-7 171 500,00	-2 518 000,00	-2 084 198,58
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	-1 744 061,00	-9 132 000,00	-10 412 000,00	-1 677 323,00
26 Avsetninger til bundne driftsfond	-2 514 375,12	-147 000,00	-147 000,00	-4 309 235,07
27 Bruk av bundne driftsfond	3 261 198,78	2 939 500,00	1 559 000,00	4 690 014,34
28 Avsetninger til disposisjonsfond	-20 376 554,65	0,00	0,00	-15 294 454,69
29 Bruk av disposisjonsfond	0,00	13 511 000,00	11 518 000,00	18 675 197,00
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-21 373 791,99	7 171 500,00	2 518 000,00	2 084 198,58
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0,00	0,00	0,00

Økonomiske oversikter

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner

55-4 Bevilgningsoversikter - drift (regnskap)	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022	Regnskap 2021
1 Rammetilskudd	154 001 500,00	150 551 000,00	152 116 000,00	149 161 011,00
2 Inntekts- og formueskatt	78 719 546,00	71 758 000,00	68 500 000,00	73 553 675,00
3 Eiendomsskatt	6 701 175,25	6 685 000,00	6 685 000,00	7 087 574,17
4 Andre generelle driftsinntekter	143 517 107,72	132 049 000,00	123 336 000,00	122 964 566,84
5 Sum generelle driftsinntekter	382 939 328,97	361 043 000,00	350 637 000,00	352 766 827,01
6 Sum bevilgninger drift, netto	349 086 806,04	356 075 500,00	342 338 000,00	347 392 258,25
7 Avskrivninger	12 708 312,06	12 699 000,00	12 699 000,00	9 508 788,00
8 Sum netto driftsutgifter	361 795 118,10	368 774 500,00	355 037 000,00	356 901 046,25
9 Brutto driftsresultat	21 144 210,87	-7 731 500,00	-4 400 000,00	-4 134 219,24
10 Renteinntekter	2 991 030,62	1 850 000,00	1 850 000,00	1 796 890,81
11 Utbytter	2 706 703,00	2 707 000,00	2 200 000,00	2 935 665,00
12 Gevinster og tap på finansielle omlopsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
13 Renteutgifter	8 519 608,56	6 473 000,00	5 857 000,00	3 880 890,15
14 Avdrag på lån	9 656 856,00	9 617 000,00	9 010 000,00	8 310 423,00
15 Netto finansutgifter	-12 478 730,94	-11 533 000,00	-10 817 000,00	-7 458 767,34
16 Motpost avskrivninger	12 708 312,06	12 699 000,00	12 699 000,00	9 508 788,00
17 Netto driftsresultat	21 373 791,99	-6 565 500,00	-2 518 000,00	-2 084 198,58
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
18 Overføring til investering	-1 744 061,00	-9 132 000,00	-10 412 000,00	-1 677 323,00
19 Avsetninger til bundne driftsfond	-2 514 375,12	-147 000,00	-147 000,00	-4 309 235,07
20 Bruk av bundne driftsfond	3 261 198,78	2 939 500,00	1 559 000,00	4 690 014,34
21 Avsetninger til disposisjonsfond	-20 376 554,65	0,00	0,00	-15 294 454,69
22 Bruk av disposisjonsfond	0,00	12 905 000,00	11 518 000,00	18 675 197,00
23 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-21 373 791,99	6 565 500,00	2 518 000,00	2 084 198,58
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0,00	0,00	0,00
Bevilgning til de enkelte budsjettområdene				
	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsjett 2022	Regnskap 2021
Bevilgning drift, netto rammeområde 0	3 631 903,21	3 622 000,00	3 682 000,00	3 518 026,67
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum budsjettområde	3 631 903,21	3 622 000,00	3 682 000,00	3 518 026,67
Bevilgning drift, netto rammeområde 1	30 525 536,11	30 298 000,00	27 553 000,00	26 200 459,49
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-600 550,00	-900 000,00	-700 000,00	-736 965,00
Sum budsjettområde	31 126 086,11	31 198 000,00	28 253 000,00	26 927 424,49
Bevilgning drift, netto rammeområde 2	96 905 397,45	101 402 000,00	94 624 000,00	92 395 966,03
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-81 563,88	0,00	0,00	88 140,86
Sum budsjettområde	96 986 961,33	101 402 000,00	94 624 000,00	92 907 825,17
Bevilgning drift, netto rammeområde 3	189 366 419,46	190 683 000,00	188 819 000,00	183 675 162,03
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	611 505,09	0,00	0,00	607 242,60
Sum budsjettområde	188 754 914,37	190 683 000,00	188 819 000,00	183 067 919,43
Bevilgning drift, netto rammeområde 4	29 332 048,60	28 692 000,00	27 627 000,00	26 741 671,68
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	40 660,00	-36 000,00	-36 000,00	-223 736,00
Sum budsjettområde	29 291 388,60	28 728 000,00	27 663 000,00	26 965 407,68
Bevilgning drift, netto rammeområde 6	-1 343 077,89	-1 458 000,00	-1 423 000,00	-594 134,19
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-788 630,31	-1 900 500,00	-720 000,00	-147 889,00
Sum budsjettområde	-554 447,58	-442 500,00	-703 000,00	-446 245,19
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond (ROS)	71 755,44	44 000,00	44 000,00	22 427,27
Driftsutgifter bokført rammeområde 8	-150 000,00			-249 000,00
Driftsutgifter bokført rammeområde 9				13 200 000,00
Sum bevilgning drift, netto	348 339 982,38	353 283 000,00	340 926 000,00	344 910 578,98
Sum overføring til investering	0,00			0,00
Sum netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-746 823,66	-2 792 500,00	-1 412 000,00	-380 779,27
Sum netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	0,00			2 100 900,00
Sum budsjettområdene	347 593 158,72	350 490 500,00	339 514 000,00	346 630 699,71
6 Sum bevilgninger drift, netto	349 086 806,04	356 075 500,00	342 338 000,00	347 392 258,25

Økonomiske oversikter

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner

§5-5 Bevilgningsoversikt - investering (regnskap)	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr. budsjett 2022	Regnskap 2021
1 Investeringer i varige driftsmidler	81 511 571,44	92 615 500,00	76 973 000,00	112 419 858,04
2 Tilskudd til andres investeringer	0,00	0,00	0,00	50 000,00
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 759 061,00	1 980 000,00	1 925 000,00	11 963 037,29
4 Utlån av egne midler	0,00	0,00	0,00	0,00
5 Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
6 Sum investeringsutgifter	83 270 632,44	94 595 500,00	78 898 000,00	124 432 895,33
7 Kompensasjon for merverdiavgift	14 028 453,42	15 035 500,00	13 507 000,00	17 725 818,98
8 Tilskudd fra andre	1 179 926,00	0,00	3 350 000,00	18 560 074,00
9 Salg av varige driftsmidler	0,00	0,00	0,00	428 825,00
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0,00	0,00	0,00	0,00
11 Utdeling fra selskaper	0,00	0,00	0,00	0,00
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0,00	0,00	0,00	10 285 714,29
13 Bruk av lån	66 318 594,22	70 428 000,00	51 629 000,00	80 408 059,95
14 Sum investeringsinnbetalinger	81 526 973,64	85 463 500,00	68 486 000,00	127 408 492,22
15 Videreutlån	8 442 888,00	8 000 000,00	4 000 000,00	5 577 485,00
16 Bruk av lån til videreutlån	8 442 888,00	8 000 000,00	4 000 000,00	5 577 485,00
17 Avdrag på lån til videreutlån	1 080 743,00	1 047 000,00	1 047 000,00	765 825,00
18 Mottatte avdrag på videreutlån	3 082 659,00	1 047 000,00	1 047 000,00	2 500 276,68
19 Netto utgifter videreutlån	-2 001 916,00	0,00	0,00	-1 734 351,68
20 Overføring fra drift	1 744 061,00	9 132 000,00	10 412 000,00	1 677 323,00
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	-2 002 318,20	0,00	0,00	-1 734 497,59
22 Bruk av bundne investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
24 Bruk av ubundet investeringsfond	0,00	0,00	0,00	0,00
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0,00	0,00	0,00	-4 652 773,98
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-258 257,20	9 132 000,00	10 412 000,00	-4 709 948,57
25 Fremført til innmelding i senere år(udekket beløp)	0,00	0,00	0,00	0,00

Bevilgning inv. i varige driftsmidler, tilskudd til andres inv., inv. i aksjer og andeler, og utlån av egne midler

	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr. Budsjett 2022	Regnskap 2021
011401 Boligleie Berg/Engen	131 493,93	170 000,00	0,00	129 346,50
015301 Helsehus	1 940 113,05	2 250 000,00	1 000 000,00	6 764 620,78
015303 Helsehus - møbler og inventar	0,00	0,00	0,00	745 466,37
015304 Helsehus - IKT utstyr	0,00	0,00	0,00	440 533,41
016101 IKT investeringer - Kun budsjettering	0,00	798 000,00	798 000,00	0,00
016604 Vann: Berg Engen	1 691 252,07	3 200 000,00	1 000 000,00	6 551 378,04
016605 Avløp: Berg Engen	1 924 990,64	3 200 000,00	1 000 000,00	8 251 861,03
016905 Salg av tomter/bygninger, andeler	29 747,00	0,00	0,00	2 140,00
017201 Borkenes skole	62 461 377,77	67 865 000,00	49 076 000,00	80 867 698,91
017203 Borkenes skole - inventar og utstyr	2 347 715,20	0,00	0,00	0,00
017204 Borkenes skole - IKT-utstyr	1 730 542,71	0,00	0,00	0,00
017409 Vel - Berg/Engen	1 761 180,72	3 000 000,00	0,00	7 158 560,93
019102 IKT Arkiv sikker søne	0,00	0,00	0,00	136 245,00
019401 Vik skole brannsikring	0,00	0,00	0,00	218 122,50
019402 Mylderhuset Hans Egedes vel 5	40 601,25	62 500,00	5 507 000,00	0,00
020101 IKT - eAdm	0,00	0,00	0,00	5 438,00
020105 Nupen - bærekraftig besøksforvaltning	8 937,50	10 000,00	4 387 000,00	9 375,00
020401 Oppgradering tak Flesnes oppvekstsentre	0,00	0,00	0,00	506 302,22
021101 IKT - Brannmeldingsring	0,00	0,00	0,00	250 562,50
021102 IKT backup	0,00	0,00	0,00	356 206,85
021601 Vann: Bergsvelen - Bygdeveien	2 159 412,77	2 900 000,00	0,00	26 000,00
022101 IKT - Ny telefonisjring - utfasing av fasttelefon	333 071,83	0,00	0,00	0,00
022102 IKT sikkerhet	213 700,00	0,00	0,00	0,00
022103 IKT AV-utstyr møterom 2	144 675,00	0,00	0,00	0,00
022301 Minibus RD3/VAF	0,00	0,00	770 000,00	0,00
022401 VAF til Oscarsvei 9	549 895,03	750 000,00	6 500 000,00	0,00
022402 BOAS sprinidelanlegg	0,00	690 000,00	885 000,00	0,00
022403 Veier påkostning	0,00	0,00	500 000,00	0,00
022404 Veilys påkostning	629 897,77	800 000,00	500 000,00	0,00
022405 Kjøp av VW Caddy varebil ZA19228 Renholdstjenesten	199 000,00	200 000,00	0,00	0,00
022601 Vann: Borkenes skole	1 325 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00
022602 Avløp: Borkenes skole	1 325 000,00	1 500 000,00	1 500 000,00	0,00
022603 Avløp: Leikvika renseanlegg	0,00	0,00	2 050 000,00	0,00
022604 Kjøp av VW Caddy varebil ZA19034 Kart og oppmåling	219 000,00	220 000,00	0,00	0,00
022605 Avløp: Bergsvelen - Bygdeveien	16 852,00	2 900 000,00	0,00	0,00
022606 Slamavskiller Lamhagan	328 115,20	600 000,00	0,00	0,00
1. Sum bevilgning investeringer i varige driftsmidler	81 511 571,44	92 615 500,00	76 973 000,00	112 419 858,04
015301 Helsehus - Overføring til andre				50 000,00
020104 Kvæfjord menighet investeringsstilskudd				0,00
2. Sum bevilgning tilskudd til andres investeringer	0,00	0,00	0,00	50 000,00
25961 Kjøp av aksjer og andeler	15 000,00	55 000,00		10 292 964,29
017902 Egenkapitalinnskudd KLP	1 744 061,00	1 925 000,00	1 925 000,00	11 670 073,00
3. Sum bevilgning investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 759 061,00	1 980 000,00	1 925 000,00	11 963 037,29

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner
§5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

1.	Netto driftsresultat	- 21 373 791,99
2.	Avsetninger til bundne driftsfond - debet beløp	2 514 375,12
3.	Bruk av bundne driftsfond - kredit beløp	- 3 261 198,78
4.	Overføring til inv.regnskapet iht årsbudsjett og fullmakter - debet beløp	9 132 000,00
5.	Avsetninger til disp.fond iht årsbudsjett og fullmakter - debet beløp	
6.	Bruk av disp.fond iht årsbudsjett og fullmakter - kredit beløp	- 13 511 000,00
7.	Budsjettert dekning av tidligere årsmerforbruk - debet beløp	-
8.	Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	- 26 499 615,65
9.	Strykning av ovf til investering - kredit beløp	- 7 387 939,00
10.	Strykning av avsetninger til disp.fond - kredit beløp	-
11.	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk - kredit beløp	
12.	Strykning av bruk av disp.fond - debet beløp	13 511 000,00
13.	Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	- 20 376 554,65
14.	Bruk av disp.fond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger - kredit beløp	
15.	Bruk av disp.fond for inndekning av tidligere års merforbruk - kredit beløp	
16.	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk - kredit beløp	
17.	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disp.fond - Debet beløp	20 376 554,65
18.	Fremført til inndekning i senere år - merforbruk	-
1.	Sum utgifter og inntekter eks bruk av lån	74 503 225,00
2.	Avsetninger til bundne inv.fond - debet beløp	2 002 318,00
3.	Bruk av bundne inv.fond - kredit beløp	-
4.	Budsjettert bruk av lån (inkl. videreutlån) - kredit beløp	- 78 428 000,00
5.	Overføring fra drift iht årsbudsjett og fullmakter - kredit beløp	- 9 132 000,00
6.	Avsetninger til ubundet inv.fond iht årsbudsjett og fullmakter - debet beløp	-
7.	Bruk av ubundet inv.fond iht årsbudsjett og fullmakter - kredit beløp	-
8.	Dekning av tidligere års udekket beløp - debet beløp	-
9.	Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	- 11 054 457,00
10.	Strykning av avsetninger til ubundet inv.fond - kredit beløp	-
11.	Strykning av bruk av lån (inkl. videreutlån) - debet beløp	3 666 518,00
12.	Strykning av overføring fra drift - debet beløp	7 387 939,00
13.	Strykning av bruk av ubundet inv.fond - debet beløp	-
14.	Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	-
15.	Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet inv.fond - debet beløp	
16.	Fremført til inndekning i senere år - udekket beløp	-

Netto driftsutgifter fordelt på rammeområder	Regnskap 2022	Budsjett 2022 inkl. endring	Opprinnelig budsjett 2022	Regnskap 2021
RO0 Styringsorganer	3 631 903,21	3 622 000,00	3 682 000,00	3 518 026,67
RO1 Fellesadministrasjon	30 525 536,11	30 298 000,00	27 553 000,00	26 200 459,49
RO2 Oppvekst	96 905 397,45	101 402 000,00	94 624 000,00	92 395 966,03
RO3 Helse/omsorg	189 366 419,46	190 683 000,00	188 819 000,00	183 675 162,03
RO4 Teknisk	29 332 048,60	28 692 000,00	27 627 000,00	26 741 671,68
RO6 Selvkost	-1 343 077,89	-1 458 000,00	-1 423 000,00	-594 134,19
Netto for rammeområder	348 418 226,94	353 239 000,00	340 882 000,00	331 937 151,71

Pensjonsforpliktelsen skal vise tilsatte og pensjonisters opparbeidede rett til fremtidige pensjonsytelser. Netto pensjonsforpliktelse er redusert fra forrige år, og utgjør -8,8 millioner kroner. Negativt tall betyr at pensjonsmidlene er større enn forpliktelsene. Premieavvik er differansen mellom pensjonspremien som kommunen i det enkelte år betaler inn til pensjonsordningen, og årets regnskapsmessige beregnede pensjonskostnad som kommunen kan fordele over flere år. Årets premieavvik ble 22,7 millioner kroner. Dette er avvik som over de neste 7 årene skal tas inn som kostnad i regnskapet.

Kommunens garantiansvar utgjør 11,3 millioner kroner, litt lavere enn i 2021.

I forbindelse med vertskommunesamarbeidet med Harstad kommune er det i 2022 overført 19,5 millioner kroner til utførelse av tekniske tjenester. Av dette gjelder 3,2 millioner kroner brann- og feietjenester, 5,4 millioner kroner vei og veilys og resterende 10,9 millioner kroner gjelder selvkosttjenester.

Kommunens investeringsprosjekt hadde en del avvik i forhold til investeringsbudsjettet og kommunedirektøren vil redegjøre nærmere for disse:

1. Bergsveien – Bygdeveien.
Denne strekningen skal få nytt vann og avløpsanlegg. I 2022 var det budsjettet totalt med 5,8 millioner kroner til dette arbeidet, fordelt på egne prosjekter for vann og avløp. På grunn av forsinket oppstart ble kostnaden for 2022 totalt 2,2 millioner kroner. Forsinkelsen skyldes blant annet at prosjekteringsarbeidet og anbudsprosessen tok lengre tid.
2. BOAS sprinkleranlegg skulle få en oppstart i 2022, men grunnet kapasitetsutfordringer kom det ikke kostnader i 2022. Prosjektet skal gjennomføres i 2023.
3. Borkenes skole hadde et totalt budsjett i 2022 på 54,3 millioner kroner. Medregnet investeringskostnader til inventar og utstyr, samt IKT-utstyr ble kostnaden for 2022 på 51,9 millioner kroner. Dette skyldes blant annet innbetaling av spillemidler på 1,2 millioner kroner som vi ikke hadde tatt med i budsjettet.
4. Berg Engen.
Boligfeltet i Berg Engen var budsjettet med 9,6 millioner kroner i 2022. Kostnaden for 2022 endte på 5,5 millioner kroner. Entreprenør har ennå noe gjenstående arbeid i feltet og sluttdokumentasjon, og dette skal ferdigstilles til sommeren 2023. I tillegg er det en uavklart sak med Hålogaland kraft Nett. Her pågår det drøftinger, og sannsynligvis får vi en snarlig avklaring på dette.

Investeringene var forutsatt finansiert med overføringer fra driftsregnskapet, mva-kompensasjon og lånefinansiering. Grunnet ovenstående avvik fra budsjettet måtte vi stryke overføring fra driftsregnskapet med 7,4 millioner kroner og bruk av lån med 4,1 millioner kroner.

ETIKK

Etter kommuneloven § 14-7 skal årsberetningen redegjøre for:

- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard

Kommunens etiske retningslinjer slår fast at virksomheten skal baseres på en høy etisk standard ut fra så vel formell lovgivning som allment godtatte etiske normer. Både folkevalgte og tilsatte skal i sin atferd overholde gjeldende lover, forskrifter og reglementer. I tillegg til den formelle lovgivning, skal det også vektlegges allment godtatte etiske normer. Ingen tilsatte i kommunen har myndighet til å gi noen ordre, instruks eller samtykke som kan medføre en krenkelse av dette prinsipp.

Det er gjennomgående fokus på god etisk standard. Kommunedirektøren henviser i årlige budsjettrundskriv til de etiske retningslinjer og til en praksis i tråd med disse. De etiske retningslinjene er årlig gjenstand for avdelingsvise drøftinger i oppfølging av kommunestyrets budsjettvedtak. Etiske retningslinjer er også en sentral del av bakteppet for de gjennomgående kommunale atferds- og lederkrav slik disse er samlet i figuren gjengitt på neste side. Det bør også tilrettelegges for at politisk nivå kan drøfte og eventuelt foreta endringer i de etiske retningslinjer.

Det legges til grunn at alle tilsatte som foretar innkjøp på vegne av kommunen, er seg bevisst etiske problemstillinger. I intern oppfølging av anskaffelsesreglementet er det påpekt at dette også må ses i sammenheng med bestemmelsene om økonomisk internkontroll.

Kommunen har vedtatt rutiner for intern varsling og for oppfølging av varslere. Varslingsrutinen er en del av kommunens personalhåndbok for helse, miljø og sikkerhet (HMS) og er tilgjengelig via intranettet.

Etiske retningslinjer er også en del av bakteppet for de gjennomgående kommunale atferds- og lederkrav slik som disse er samlet i følgende figur:

	Atferdskrav til alle (være-begreper)	Lederkrav (gjøre-begreper)
Kvæfjord kommune – en ren fornøyelse!	K ompetente ▶	√ Tar avgjørelser, iverksetter og følger opp √ Samarbeider og deler kunnskap √ Stimulerer til utvikling
	I møtekommende ▶	√ Inkluderer √ Møter alle med respekt √ Har en positiv tone
	S tolte ambassadører ▶	√ Opptrer korrekt og troverdig √ Framhever kvaliteter √ Gir positiv omtale

LIKESTILLING OG DISKRIMINERING

Etter kommuneloven § 14-7 skal årsberetningen redegjøre for:

- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26

Kommunen har en vedtatt handlingsplan for likestilling. Søkelys på likestilling er senere nedfelt i regler for annonsering, ansettelse, deltakelse i arbeidsgrupper, lønnspolitiske drøftingsmøter, skolens rolle og tildeling av barnehageplasser.

Handlingsplanens mål om minimum 40 prosent kvinner i ledende kommunale stillinger er oppnådd. I de kommunale lederstillinger var kvinneandelen i 2022 78 prosent, for strategisk ledergruppe var fordelingen i 2022 53% kvinner/43% menn. Utviklingen over år har vært slik at menn i dag er underrepresentert i lederstillinger på driftsenhetsnivå. Det er også slik at menn er underrepresentert i svært mange av kommunens arbeidsområder. Dette gjelder særlig omsorgsyrkene og i barnehage. Denne situasjonen reflekteres fremdeles tydelig i søkermassen til utlyste stillinger. Ut ifra et likestillings- og arbeidsmiljøhensyn er dette ikke en ønsket utvikling. Ser vi på sammensetning av alle fast ansatte, er det ingen vesentlig endring fra 2021. Fordelingen kvinner/menn er 77 % kvinner og 23 % menn.

Gjennomsnittslønn for ledergruppen, driftsenhetsledere og andre stillinger som kun har lokal lønnsfastsetting (kapittel 3 og 5 i hovedtariffavtalen), har i 2022 vært oppjustert i samsvar med generell lønnsjustering i kommunal sektor.

Kommunedirektøren oppfatter ikke at det innenfor de ulike yrkesgruppene er forskjell i lønnsnivå mellom kvinner og menn. Ulik lønn innenfor yrkesgruppene skyldes ulik kompetanse og ansiennitet. Det er heller ingen kjønnsrelatert forskjell på lønn blant fagarbeidere eller for grupper av ansatte uten fagutdanning. For ansatte med høgskole- eller universitetsutdanning har vi de samme lønnsforskjeller mellom for eksempel ingeniører, sykepleiere og vernepleiere som landet for øvrig. Tallene må leses med forståelse for at gjennomsnittslønnen i gruppene kvinner og menn alltid vil avspeile at innehavere av enkeltstillinger (som for eksempel legestillinger) vil trekke opp gjennomsnittet for gruppen.

Ved rekruttering, både internt og eksternt, legges kriteriene utdanning, praksis og skikkethet til grunn. Tema som etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk er ikke endel av vurderingene som gjøres. Kommunen har tradisjon for å jobbe aktivt for tilrettelegging for arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne. Det jobbes konkret på individnivå med tilrettelegging for arbeidstakere som enten har eller får nedsatt funksjonsevne. Det kan vises til gode resultater på dette området.

SYKEFRAVÆR

Kommunens totale sykefravær i 2022 ble 12,3 prosent. Økning fra 10,3 % i 2021 til 12,3 % i 2022 utgjorde 19,5 %. Langtidsfraværet i 2022 er 9,2 %, en økning fra 7,7 % i 2021. Altså utgjør langtidsfraværet fremdeles en vesentlig del av virksomhetens sykefravær.

I første del av 2022 var det mye koronasmitte i omløp. I tillegg til dette erfarte vi at da smitteverntiltakene ble opphevet var det mange som ble smittet av også annet enn korona. Det var mye influensafravær høsten 2022. I tillegg har enhetsledere gitt muntlig tilbakemelding på at mange ansatte opplevde en slitenhet i 2022 som relateres til at de sto så stødig på for innbyggerne gjennom den totalbelastningen pandemien var. Som tidligere år er høy gjennomsnittsalder og lang ventetid i spesialisthelsetjenesten er fremdeles noe av forklaringen.

De første smitteutbruddene med Covid-19 i Kvæfjord kom i romjulen 2020. I 2021 har det vært endel lokale smitteutbrudd. 2022 ble det året hvor det var klart flest smittetilfeller.

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
7,3	8,2	7,9	9,3	10,8	9,3	10,1	8,5	9,6	10,1	9,3	8,9	8,9	10,3

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
10,0	10,6	10,3	10,1	9,7	10,9	10,7	9,6	9,6	8,8	9,3	9,9	10,3	12,3

Sykefravær fordelt på rammeområde:

Fravær i prosent	RO1	RO2	RO3	RO4/6	Sum
2013	6,4	6,6	11,2	12,1	9,7
2014	6,0	9,7	11,8	12,7	10,9
2015	5,1	9,8	11,9	9,7	10,7
2016	12,2	6,6	11,1	10,6	9,6
2017	9,8	9,2	10,1	9,9	9,6
2018	10,8	7,9	9,4	6,8	8,8
2019	7,8	10,3	8,7	13,3	9,3
2020	9,4	8,0	11,3	11,4	9,9
2021	10,3	9,0	11,5	8,5	10,3
2022	8,7	13,1	13,3	3,9	12,3

Fravær totalt 2022: 12,3 % (korttids 3,1 % og langtids 9,2 %)

Fravær totalt 2021: 10,3 % (korttids 2,6 % og langtids 7,7%)

Fravær totalt 2020: 9,9 % (korttids 2,3 % og langtids 7,6 %)

Fravær totalt 2019: 9,3 % (korttids 2,1 % og langtids 7,2 %)

Fravær totalt 2018: 8,8 % (korttids 2,5 % og langtids 6,3 %)

Fravær totalt 2017: 9,6 % (korttids 2,9 % og langtids 6,7 %)

Covid 19 ga i 2021 samlet sett ikke gitt særlig økning i sykefraværet. Vi skrev i årsberetningen for 2021 at vi forventet at dette vil med stor sannsynlighet ville slå mer tydelig ut i 1. kvartal 2022. Vi tydelig ser i statistikken at det ble slik.

Sykefraværet alle kvartaler i 2022 ligger høyere enn de fire årene før.

SSB (Statistisk sentralbyrå) har beskrevet og forklart det nasjonale sykefraværet i 2022 slik. Sitat fra dette da sykefraværet i 2022 i Kvæfjord må ses i sammenheng også med utviklingen eller i landet:

-Nytt koronaår og influensa ga høyeste sykefravær siden 2009.

-Antall tapte dagsverk på grunn av sykefravær økte med 12 % fra 2021 til 2022.

2022 var preget av mye korona og influensa, i tillegg til en mer normal arbeidsdag for mange med like mye kontakt som tidligere og mindre hjemmekontor. Det høye sykefraværet i 2022 gjenspeiler dette.

-Når egen- og legemeldt sykefravær justeres for sesongvariasjoner, viser det at egenmeldt sykefravær økte mest.

-Det har vært mye svingninger i det egenmeldte sykefraværet siden starten av koronapandemien i 2020. I næringene undervisning og helse- og sosialtjenester ser vi at det egenmeldte sykefraværet har variert mest. En mulig forklaring er at disse næringene har vært mest utsatt i perioder med mye smitte.

-Det sesongjusterte sykefraværet økte i 4. kvartal i fjor. I dette kvartalet er det yrkesgruppene pleiemedarbeidere og barnehage- og skoleassistenter som har høyest sykefravær. Dette er kvinnedominerte yrkesgrupper.

Siden 2022 var et spesielt år når det gjelder sykefravær, viser vi her variasjonene mellom kvartalene fordelt på rammeområdene. Når vi ser på denne tabellen må vi huske på at helse-/omsorgssektoren organiserer over halvparten av våre ansatte, og at oppvekst-sektoren har nest flest ansatte. Derfor medfører endringer i sykefravær blant ansatte her mye tyngre enn endringer innenfor de andre områdene.

	1. kv 22	2. kv 22	3. kv 22	4. kv 22	Totalt 2022
RO1 Fellesadministrasjonen	10,8 %	10,7 %	5,2 %	13,3 %	8,7 %
RO2 Oppvekst	16,5 %	17,4 %	8,6 %	7,7 %	13,1 %
RO3 Helse- og omsorg	13,4 %	10,1 %	13,5 %	12,9 %	13,3 %
RO4 Teknisk /RO6 teknisk selvkost	5,7 %	4 %	1,4 %	14,3 %	3,9 %
Totalt pr kvartal	13,7 %	10,6 %	10,7 %	13,2 %	12,3 %

På bakgrunn av sykefraværet i 2022 vil kommunen i 2023 ha ekstra fokus på sykefravær. Dette var derfor et av hovedtemaene på stort felles ledermøte (strategisk ledergruppe, enhetslederne i oppvekstsektoren og enhetslederne i helse- og omsorgsektoren) 20. og 21. mars 2023.

I samarbeid med bedriftshelsetjenesten var det også for 2022 utarbeidet egen handlingsplan for tjenestens arbeid i kommunen.

Kommunen er fortsatt med i avtalen om Inkluderende Arbeidsliv, som forutsetter et samarbeid med Nav med fokus på langtidsfraværet. Lokalt sykefravær følger i stor grad den nasjonale utviklingen. Lokale utviklingstall må også ses mot at det statistisk er slik at både høy yrkesdeltakelse og en økende gjennomsnittsalder i seg selv medfører økt sykefravær. De siste årene har sykefraværet vært høyest hos ansatte over 60 år.

Det etablerte tverretatlige samarbeidsprosjektet (frisklivssentralen) som omfatter ansatte i Kvæfjord kommune med muskel- og skjelettlidelser, som er eller står i fare for å bli sykemeldt, er videreført også i 2022. Dette arbeidet er i regi av frisklivssentralen og tilrettelegger program for deltakerne for å forebygge langtidssykemeldinger. Denne måten å jobbe på har vært vellykket og Frisklivssentralen kan vise til gode resultater og gode tilbakemeldinger fra deltakerne.

INTERNKONTROLL

Tidligere var det krav om at kommunedirektøren i årsberetningen skulle redegjøre for internkontroll. Dette kravet ble fra med driftsåret 2020 tatt ut og erstattet med to nye internkontrollbestemmelser i kommuneloven. Kommunene kan nå velge selv om den årlige rapporteringen om internkontroll skal gjøres i egen sak eller i samme sak som årsrapporten, slik Kvæfjord praktiserer.

Etter **kommuneloven § 25-2. Rapportering til kommunestyret .. om internkontroll og statlige tilsyn**, skal kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll minst én gang i året.

Denne internkontrollbestemmelsen er en ny og helhetlig regulering av internkontroll med kommuneplikter. Målet er å styrke kommunens internkontroll. Internkontrollbestemmelsen i kommuneloven § 25-1 erstattet bestemmelser om internkontroll i sosialtjenesteloven, barnevernloven, krisesenterloven, folkehelseloven, introduksjonsloven og opplæringsloven. Bestemmelsen skal gjelde for hele administrasjonens virksomhet, og dermed i forskjellige sektorer i kommunen.

Kommuneloven § 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen, beskriver nærmere hva internkontroll skal være:

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a. utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b. ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c. avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d. dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e. evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

Internkontroll er en naturlig del av kommunens samlede årsrapport. Vi avgir en særskilt årsberetning innen 31. mars hvert år, slik kommuneloven § 14-7 krever. Denne inngår i en samlet årsrapport som legges frem til kommunestyret i juni-møtet. I den samlede årsrapporten inngår, i tillegg til kommunedirektørens årsberetning, årsmeldingene for RO1 Fellesadministrasjonen, RO2 Oppvekst, RO3 Helse og omsorg, RO4 Teknisk og RO6 Teknisk VAR. Vedlagt pleier vi også å ha Kommunebarometeret. Det er kommunen selv som bestemmer form og innhold for den årlige rapporteringen til kommunestyret om internkontroll. I Kvæfjord gjør vi dette i samsvar med KS sine råd om hvordan dette kan gjøres. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Det samme kan gjelde rapportering om internkontroll. Dette betyr for eksempel at en kommune av vår størrelse kan gjøre dette på en mindre omfattende måte enn en stor kommune.

KS anbefaler at:

«-Dersom kommunens årsberetning og årsrapport er samme dokument er det naturlig at rapporteringen på internkontroll tas inn her.

-Tidlig i årsrapporten bør kommunedirektøren gi en generell og overordnet rapport om internkontrollen for kommunen samlet. I tillegg bør internkontroll være en del av rapporteringen på kommunal-/tjenesteområdene utover i rapporten.

-Målgruppen er de folkevalgte. Hensikten er at Kommunestyret/fylkestinget skal få tilstrekkelig informasjon for å ivareta sitt ansvar for egenkontrollen, altså kommunedirektørens bekreftelse og beskrivelse på hvordan internkontrollen er ivaretatt. Målet er ikke at alle virksomheter skal beskrive alt de har gjort gjennom året!»

Kommunedirektøren vurderer at årsberetningen sammen med årsmeldingene for rammeområdene utgjør en samlet årsrapport for 2023 og at dette tilfredsstiller rapporteringskravet i kommuneloven § 25-2 for internkontrollen. Kortfattet og overordnet i årsberetningen og grundigere utdypet i årsmeldingene for rammeområdene. God internkontroll må være integrert i den daglige planlegging og drift. I årsmeldingene redegjøres det for internkontroll i egne kapitler for de ulike fagområdene. Dette er samtidig i seg selv et av tiltakene vi gjør for å sikre at internkontroll har et gjennomgående fokus fra alle lederne, for alle sektorer og fagområder.

Internkontroll er en del av kommunens styring/ledelse, men styring/ledelse er også mye mer. Internkontroll skal bidra til at vedtatt politikk blir gjennomført, at tjenestene er av god kvalitet og at ressursene brukes effektivt og riktig. Hensikten med internkontroll er altså ikke bare å unngå lovbrudd.

I 2022 påbegynt vi arbeidet med rullering og supplering av vår helhetlige ROS (risiko- og sårbarhetsanalyse), med arbeidsmål om at denne skal legges frem til kommunestyret høsten 2023, eventuelt våren 2024. Denne inngår i grunnlaget for hvordan vi planlegger og gjennomfører internkontroll.

Det er viktig å ivareta helheten og se sammenhengen mellom internkontroll, styringssystem og utviklingsarbeid. Kulturen i organisasjonen har stor betydning for at internkontroll skal bli oppfattet som relevant og viktig. I Kvæfjord kommune er på gode holdninger og god organisasjonskultur viktig.

Det er tett sammenheng mellom virksomhetsstyring, kvalitetsarbeid og internkontroll. Organiseringen av virksomheten, oppdatering på og etterlevelse av de lover, forskrifter og eksterne veiledninger som styrer tjenesteproduksjonen, utferdigelse og etterlevelse av interne rutiner på alle områder, delegeringer, møtestrukturer, organisasjonskultur, opprettholdelse og styring av kompetanse, rekruttering av kompetanse med videre, er alt viktige delkomponenter for å sikre betryggende internt kontroll av kommunens arbeid.

Kommunedirektøren viser til det som framgår ovenfor i årsberetningen om økonomisk rapportering, etikk, innkjøp og varslingsrutiner.

Kommunedirektøren utferdiger årlig et særskilt internt rundskriv for å sikre betryggende kontroll av, samt styring og oppfølging med, gjennomføringen av kommunestyrets budsjettvedtak, for 2022 gjaldt *Rundskriv nr 1/2022 – Budsjett Rundskriv 2022*. Dokumentet er formelt stilet til økonomisjef, personalsjef, teknisk sjef, oppvekstsjef og helse-/omsorgssjef. Selv om disse har styringsrett i forhold til enhetsledere med videre, sendes budsjett Rundskrivet også til enhetsledere og andre med ansvar for budsjettoppfølging på definert virksomhetsområde i budsjettet. Budsjett Rundskrivet kan også omdeles til andre.

Dette suppleres med budsjettdokumentet, øvrige styringsdokumenter samt orientering og oppfølging av kommunedirektøren, de to avdelingssjefene for RO2 Oppvekst og RO3 Helse/omsorg, teknisk sjef, økonomisjef og personalsjef. En aktiv og forpliktende oppfølging av styringssignalene i budsjett Rundskrivet, er en del av den løpende budsjett- og regnskapsoppfølgingen og inngår i den økonomiske internkontrollen.

Budsjett Rundskriv 2022 hadde følgende innhold:

- 1 Innledning og sammendrag
- 2 Budsjettvedtaket
- 3 Kommentarer til vedtaket om budsjett og økonomiplan
- 4 Økonomisk internkontroll
- 5 Budsjettfullmakter
- 6 Kontering, attestasjon og anvisning
- 7 Avslutning
- Adresseliste
- Vedlegg 1 Obligatoriske budsjettoversikter
  - § 5-4 Bevilgningsoversikt drift
  - § 5-5 Bevilgningsoversikt investering
  - § 5-6 Økonomisk oversikt drift
  - § 5-7 Oversikt over gjeld og andre vesentlige forpliktelser
- Vedlegg 2 Regler for kontering, attestasjon og anvisning
- Vedlegg 3 Artsinndeling
- Vedlegg 4 Ansvarsinndeling
- Vedlegg 5 Funksjonsinndeling
- Vedlegg 6 Prosjektinndeling
- Vedlegg 7 Momskoder

Kommunestyrets vedtak om økonomiplan og budsjett representerer et pålegg til administrative ledd med forvaltningsansvar i forhold til kommunale ressurser, om å bidra til at aktivitetsnivået innrettes både i forhold til de muligheter og de begrensninger som kommunestyrets behandling medfører.

Unntatt fra kravet om budsjett hjemmel er bare utgifter som kommunen har en juridisk forpliktelse på å dekke. Ut over dette må punkt 16 i budsjettvedtak for 2022 om «pålegges å innrette virksomheten i samsvar med vedtatt budsjett» tolkes absolutt, da der ikke er satt av frie reservemidler til senere omfordeling eller prioritering.

Kommunedirektøren har fortløpende intern skriftlig oversikt over politiske vedtak og oppfølging av disse. Dette følges regelmessig opp av strategisk ledergruppe.

Kommunedirektøren rapporterer til årets første kommunestyremøte om status på gjennomføring av vedtak som er fattet av kommunestyret forutgående år.

Interne rundskriv fra kommunedirektøren med aktualitet for kommunens virksomhet og saksbehandling er samlet i et samlerundskriv. Dette rulleres hvert 4-5 år og ny rullering ble foretatt i 16.05.2017: *Rundskriv 2/2017 – Samlerundskriv*. Ny rullering skal startes i 2023.

I tråd med arbeidsplan gjennomgikk og reviderte kommunedirektøren kommunens delegeringsreglement i 2022; *Rundskriv nr. 3/2022 - Delegeringsreglement*. Dette ble vedtatt av kommunestyret 16. juni 2022 i K-sak 35/22.

Kommunens intranettside benyttes kontinuerlig for informasjon til og oppdatering av ansatte. Siden inneholder styringsdokumenter og informasjon om alle kommunens tjenesteområder. Imidlertid ser kommunedirektøren at det fordrer kapasitet og gode rutiner for å holde siden kontinuerlig ajour og at vi ikke alltid har greid å holde siden oppdatert på alle områder.

Kommunens hjemmeside skal kontinuerlig gi informasjon til både kommunens innbyggere, politikere og ansatte. Siden forbedres løpende, men har enda forbedringspotensialer.

Vi har stort behov for å erstatte kommunens generelle saksbehandlingssystem med nytt system, som vil gi kommunen mer effektiv, mer systematisk, kvalitetsmessig bedre og sikrere post-/journalføring og saksbehandling. I mars 2021 igangsatte Kvæfjord kommune i fellesskap med flere andre kommuner, under ledelse av innkjøpskontoret i Harstad iht vertskommuneavtale for kommunale innkjøp, prosess for anskaffelse av system for arkiv, saksbehandling og byggesaksbehandling. Det ble i løpet av 2022 klargjort for konvertering til/innføring av nytt hovedsaksbehandlingssystem, Websak+. Dette tas i bruk fra 14. april 2023.

Som en del av dette tas fra samme dato i bruk nytt politisk saksbehandlings- og møtesystem Møte+. Og vi gjør en oppstart av ny innsynsløsning for innbyggere og andre.

Etter innovativ anskaffelsesprosess på økonomi- og personalsystem med støttesystemer, sammen med kommuner i Værnesregionen og Harstad kommune, tok vi i 2022 beslutning om hvilket system vi skal bruke videre. Vi endrer fra Visma Enter til Visma Enterprise Plus, som er en skybasert tjeneste. Nåværende system blir ikke oppdatert så hyppig som ønskelig, og er et system som utfases i løpet av de nærmeste årene. For å kunne levere sikre data på økonomi og personalområdet, er det derfor nødvendig å gå videre i et skybasert system.

Som en tilleggsdel av anskaffelsen av nytt økonomi- og personalsystem, har vi i 2022 besluttet å ta i bruk Framsikt, som er et nettbasert verktøy for analyse, planlegging og budsjettering. Arbeidet med å ta dette i bruk i arbeidet med kommunale planer startet i 2022. I 2023 tas dette i bruk til analyse, årsbudsjett og økonomiplan.

Det ble altså i 2022 startet arbeid med å i enda større grad digitalisere fellesadministrasjonen. Dette er nødvendige grep for å møte fremtiden, med målsetting å bli mindre sårbare og personavhengige.

Disse tiltakene som startet i 2022 er viktige internkontrollgrep, men vil i hele 2023 medføre en god del ekstra arbeid og fordre stort fokus på konverteringer og opplæring. Dette arbeidet skal gjøres av de samme menneskene som sørger for den kontinuerlige ledelse, saksbehandling og drift. Hensynet til både faktisk arbeidskapasitet, kvalitet og tilstrekkelig internkontroll, vil nødvendigvis medføre at noen gjøremål vil bli forsinket eller må utgå.

Kontrollrutiner er del av arbeidshverdagen for de kommunale ledere, uten å være samlet i et dokument. Kommunen har på plass mange elementer som sikrer betryggende kontroll. Internkontroll er en integrert del av hele organisasjonens drift. Som en del av kommunedirektørens internkontroll vil det også for 2022 i *Årsmeldinger for 2022* redegjøres for internkontroll for rammeområdene RO1 Fellesadministrasjon, RO2 Kultur/oppvekst, RO3 Helse/omsorg og RO4 Teknisk/TO6 Teknisk VAR.

Kommunedirektøren vil spesielt trekke frem det omfattende arbeidet som ble gjort i 2022 med forbedring og videreutvikling av interkontroll i helse- og omsorgssektoren, som en oppfølging av kontrollutvalgets forvaltningsrevisjon *Tjenestekvalitet og arbeidsmiljø i pleie- og omsorgssektoren*. Kommunestyret vedtok 13.10.2022 at kontrollutvalgsrapporten var tilfredsstillende fulgt opp, K-sak 47/22 Kontrollutvalgssak 23/22. Utdrag fra kommunedirektørens tilbakemelding i saken:

Styringssystemer for pleie- og omsorgssektoren:

Helse- og omsorgsadministrasjonen har gjennomgått alle internkontrollrutiner som var eldre enn 2018. Rutiner datert 2018 eller nyere, anses for å være innenfor akseptabel gyldighet, men står som første prioritet i evalueringsrutinene.

Alle internkontrollrutiner eldre enn 2018 er gjennomgått, korrigert, forkastet og/eller laget ny rutine hvor det har vist seg manglet. Se vedlegg. Alle rutinene er lagt inn i årshjul for gjennomgang og evaluering, slik at i løpet av en toårsperiode er alle internkontrollrutinene gjennomgått. I tillegg gjennomgås rutinene fortløpende i bruk.

Rutinene er etablert og fordelt på ansvarlige ansatte som følger opp, samt publisert på kommunens intranettside. Oversikt over rutiner og hvem som er ansvarlige, sendes også ut i enhetene.

Ledelse og kvalitetskontroll:

Det er utarbeidet nye rutiner for håndtering av avviksmeldinger på system- og individnivå. Dette for å bedre kvalitetssikre at avvikene følges opp av riktig enhet, og innenfor rimelig tid. Avvikene gjennomgås systematisk og fortløpende. Avvik fordeles på ansvarlig rådgiver som følger disse opp mot enhetene. Det skrives rapport kvartalsvis som tas opp i ledermøter.

Det har vært stort fokus på Medarbeidersamtaler i alle enheter, og man vil ved årsslutt ha gitt tilbud/gjennomført medarbeidersamtaler med alle ansatte i helse- og omsorgsavdelingen som har stillingsprosent 50, eller mer. Dette i henhold til gjeldende rutine.

Medvirkning pasient og pårørende:

Medvirkning individnivå:

Ved gjennomgang av bruker og pårørende medvirkning, så ser vi at helse- og omsorgsavdelingen ivaretar dette på flere måter, men man har kanskje ikke forstått dette i spørsmålene under intervjuene i revisjonen.

Det har vært gjennomført flere brukerundersøkelser siste år. Blant annet så ligger det på kommunenes internettside en nasjonal pårørendeundersøkelse «Ivaretatt».

«Hva er viktig for deg?» er en annen tilnærming i helse- og omsorgstjenesten hvor hensikten er å tydeliggjøre menneskets brukermedvirkning, ønsker og behov. Metoden involverer pasienter og brukere i beslutninger som angår utforming av helsetjenestetilbud og oppfølging. Dette er metode som kommunen har innført.

Brukermedvirkning er også ivarett gjennom internkontrollrutiner som plikter til informasjonsformidling og dialog med bruker/pårørende. Eksempelvis sekundærkontakt, kapittel 4A og 9, eller vurdering av samtykkekompetanse.

Medvirkning systemnivå:

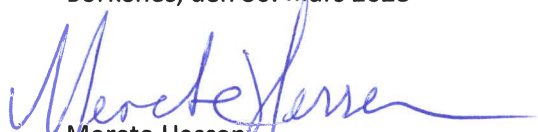
Brukermedvirkning på systemnivå ivaretas gjennom ulike råd og utvalg, samt gjennom informasjons- og innspills møter med innbyggerne.

Demensteamet har i samarbeid med Harstad kommune gjennomført spørreundersøkelse i forbindelse med avslutning av ulike tilbud.

Det planlegges med flere medvirkningsprosesser, samt bruker- og pårørende undersøkelser.

Internkontroll er ikke et arbeid man noensinne blir ferdig med, dette må ha kontinuerlig fokus i hele organisasjonen. I arbeidet vårt med videreutvikling og systematisering av kommunedirektørens internkontroll bruker vi også KS sin veileder *Orden i eget hus*.

Borkenes, den 30. mars 2023

Merete Hessen
Kommunedirektør
Kvæfjord kommune

